

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17082>

Özet

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Tutum Ölçeği, Bülent Akbaba tarafından 2009 yılında doktora tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçektir. Bu ölçek, üniversite öğrencilerinin zorunlu olarak aldıkları Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi (AİT) dersine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek 40 maddeden oluşmakta olup, tek faktörlü bir yapıya sahiptir.

Ölçek, dört seçenekli bir Likert derecelendirme sistemi kullanmaktadır (1= kesinlikle katılmıyorum, 4= kesinlikle katılıyorum). Yapılan güvenirlik analizleri sonucunda, ölçeğin iç tutarlılığı oldukça yüksek bulunmuştur (Cronbach Alfa = .94). Ölçek, psikometrik açıdan güçlü geçerlik ve güvenirlik değerleri sunarak, ilgili akademik alanda tutum ölçümü için uygun bir araç olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Tutum, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Tutum Ölçeği, Eğitim Psikolojisi, Akademik Tutum, Tek Faktörlü Yapı, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Bülent Akbaba

Amaç

Ölçeğin temel amacı, yükseköğretim kurumlarında okutulan zorunlu Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersine karşı öğrencilerin sahip oldukları bilişsel, duygusal ve davranışsal eğilimleri yansıtan tutum düzeylerini saptamaktır. Bu ölçüm, dersin etkililiğini değerlendirmeye ve öğretim yöntemlerinin öğrenci tutumları üzerindeki etkilerini incelemeye yardımcı olmak üzere geliştirilmiştir.

Ölçek, özellikle öğrencilerin dersi sevme, ders konularını önemseme, derse katılım motivasyonu ve dersin gerekliliğine inanma gibi alt boyutlardaki genel tutumlarını nicel olarak belirlemeyi hedefler.

Yapı

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Tutum Ölçeği, öğrencilerin belirli bir akademik konuya yönelik duygusal ve motivasyonel eğilimlerini temsil eden genel bir tutum yapısını ölçmektedir. Yapılan faktör analizi sonuçlarına göre ölçek, tek boyutlu (unidimensional) bir yapı sergilemektedir.

Bu tek faktörlü yapı, öğrencilerin AİT dersine yönelik genel olumlu veya olumsuz bakış

açıkların tek bir sürekli üzerinde ifade edilebileceğini göstermektedir. Maddeler, derse yönelik ilgi, fayda algısı ve derse harcanan çaba gibi tutumun çeşitli yönlerini kapsamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliği kapsamında faktör analizi için uygunluğu detaylıca incelenmiştir. Bu inceleme, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Barlett Sphericity testi ile yapılmıştır. Anketin KMO katsayısı .92 olarak belirlenmiştir, bu değer faktör analizinin mükemmel düzeyde uygun olduğunu işaret etmektedir. Barlett Sphericity testi deeri ise istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur, bu da verilerin faktörleştirilebilir olduğunu göstermektedir.

Maddelerin kullanılabilirliği konusunda titiz davranılmı; faktör yüklerinin en az .40 olması ve bir maddenin faktörlerdeki yük değerlerinin arasındaki farkın en az .10 olması şartlarına dikkat edilmiştir. Bu kriterler, maddelerin ölçülen yapıyı güçlü bir şekilde temsil ettiğini garanti altına almak için kullanılmıştır.

Güvenirlilik

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Tutum Ölçeği'nin iç tutarlılık güvenirliliği, Cronbach Alfa güvenirlilik katsayısı hesaplanarak belirlenmiştir. Ölçeğin hesaplanan Cronbach Alfa katsayısı .94'tür.

Genel kabul görmüş psikometrik standartlara göre, .90 üzerindeki bir Alfa deeri, ölçeğin maddeleri arasında yüksek düzeyde bir iç tutarlılık ve mükemmel bir güvenirlilik olduğunu göstermektedir. Bu yüksek değer, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı tutum yapısının tutarlı bir biçimde ölçebildiğini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal özelliklerini belirlemek amacıyla faktör analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz sürecinde döndürme tekniği olarak Varimax dönüştürme tekniği kullanılmıştır.

Yapılan analiz sonucunda, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersine yönelik tutum ölçeğinin beklendiği gibi tek faktörlü bir yapı gösterdiği belirlenmiştir. Bu tek faktör, ölçekteki toplam varyansın % 33.22'sini açıklamaktadır. Bu oran, tek faktörlü bir yapı için kabul edilebilir bir açıklama gücü sunmaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Developmental) Ölçek

Format: 4'lü Likert Tipi (40 madde, tek faktörlü)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri (Lisans Düzeyi)

Yaş Grubu: Yetişkinler (18+)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında zorunlu Atatürk dersini alan öğrenciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) tutum ölçümü. Derecelendirme sistemi: 1= kesinlikle katılmıyorum - 4= kesinlikle katılıyorum.

Anahtar Kelimeler

KMO Katsayısı, Varimax, Faktör Analizi, Tutum, Yükseköğretim, Gazi Üniversitesi, Doktora Tezi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değil.

Bağlantı Kurulu E-posta Adresleri: efeakbaba@gmail.com

Yazın Adresi: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara (2009 tezi baz alınarak).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Bülent Akbaba'nın 2009 yılında tamamladığı doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri ve ticari ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar ile doğrudan e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: ataturk-ilkeleri-ve-inkilap-tarihi-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Akbaba, B. (2009). *Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi öğretiminde çoklu ortam kullanımı ve akademik başarı ve tutumlara etkisi* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tezin orijinal kaynağı Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi'nde mevcuttur: tez.yok.gov.tr

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek toplam 40 maddeden oluşmaktadır. Aşağıda örnek maddeler sunulmuştur:

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi (AİT) en sevdiğim dersler arasındadır (1. madde)
İnkılap tarihi konuları ile uğraşmanın zaman kaybı olduğunu düşünürüm (7. madde)
AİT dersine sadece bu dersti geçmek için çalışırım (20. madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM